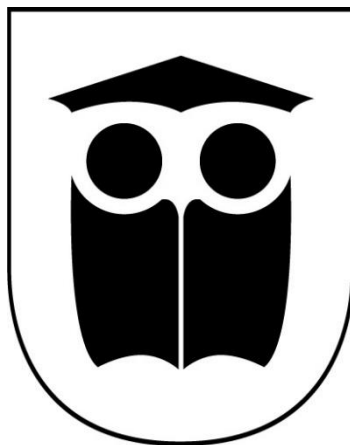

STŘEDNÍ ŠKOLA, ODRY, příspěvková organizace

STRATEGIE PREVENCE ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Zpracovali:	Mgr. Jana Kellnerová
Působnost:	Všichni zaměstnanci, žáci, zákonní zástupci
Účinnost:	od 05. 02. 2020
Schválila:	Mgr. Jana Kellnerová

Střední škola Odry považuje tuto strategii za primární nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v uskutečňování preventivních aktivit, kde se sleduje účinnost, průběh, měří se efektivita jednotlivých aktivit. Reaguje na podmínky školy, na základě rozpracování školní preventivní strategie, je vypracován preventivní program školy, který je pro Střední školu Odry prioritní a závazný.

Základní pojmy

Prevence

Prevence = předcházení, je soustava opatření, která mají bránit výskytu nějakého nežádoucího jevu, snižovat jeho pravděpodobnost, předcházet například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí, ekologickým katastrofám a podobně. Opatření tohoto druhu se nazývají preventivní.

Školní neúspěšnost

Školní neúspěšnost je vážným problémem, který vyžaduje individuální práci s žákem a také s jeho zákonnými zástupci. Bývá důsledkem disproporcí ve vývoje osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě v rodinném prostředí a výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat a přijmout opatření, jež povedou k nápravě.

Školní neúspěšnost ovlivňuje řada faktorů:

- a) osobnost dítěte (snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka),
- b) nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, ve vztahu k učiteli),
- c) dlouhodobá absence žáka,
- d) změna školního vzdělávacího programu (sladění výsledků při přechodu, přestupu, přestěhování),
- e) porušování školního řádu,
- f) nevhodnost zvoleného oboru.

Současný stav problematiky

Nárůst školní neúspěšnosti se pomalu stává společenským problémem, kdy mladí lidé nedosáhnou potřebné odbornosti a kvalifikace a bojují poté s problémem uplatnění na trhu práce. Hrozí pak riziko nezaměstnanosti a zvyšuje se pravděpodobnost výskytu patologického chování a jednání.

Na naší škole se setkáváme se školní neúspěšností v oborech ukončených výučním listem jen ojediněle, častější jsou přestupy na jinou školu (při nevhodně zvoleném oboru) nebo změny oboru, výjimkou není ani opakování ročníku, ale nedokončení středního odborného vzdělávání se vyskytuje velmi zřídka. Žákům je pravidelně vysvětlována důležitost studia i zlepšení jejich pozice na trhu práce. Přesto jsme se s tímto jevem setkali (žáci skončili jen se „základním vzděláním“).

STŘEDNÍ ŠKOLA ODRY

Častěji se setkáváme se školní neúspěšností v nástavbovém oboru Podnikání, který je ukončen maturitní zkouškou. Všichni žáci zde ale mají výuční list, tedy ukončené střední vzdělání.

Naše škola se snaží zamezit, případně eliminovat školní neúspěšnost především vytvořením podrobné a kvalitní pedagogické, speciálně pedagogické a případně psychologické diagnostiky. Naším prvotním článkem prevence je odhalení konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole a následné hledání žákových možností, vhodných učebních stylů, vzdělávacích potřeb a nastavení vhodných opatření. Snažíme se reagovat včas tak, aby byl žák schopen zastavit svůj pokles a mohl se v rámci svých možností zlepšit.

Danou problematikou se průběžně a na svých pravidelných měsíčních schůzkách zabývá ŠPP (Školní poradenské pracoviště).

Řešení školní neúspěšnosti

V případě zjevného poklesu výkonnosti a přímého ohrožení školní neúspěšností dle závažnosti volíme:

- Spolupráci učitelů se ŠPP, spolupráci školy a školských poradenských zařízení (PPP) a především spolupráci se zákonnými zástupci neúspěšných žáků,
- Sestavení Plánu pedagogické podpory (na max. 3 měsíce),
- Zajištění pedagogické a psychologické diagnostiky, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole.
- Diagnostiku žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb, ty nám pak umožní nastavit vhodná opatření.
- Včasnou intervenci, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a rychle se navrátit k normě.
- Pravidelně, každé čtvrtletí, na pedagogické radě školy vyhodnocujeme situaci ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a všichni pedagogičtí pracovníci jsou s ní seznámeni.
- Z pedagogických rad vždy vyplyne seznam žáků, se kterými je potřeba individuálně pracovat, což v případě zájmu žáků a zákonných zástupců zajišťuje ŠPP.
- Průběžné sledování podmínek ve škole, soustředíme se na školní klima a klima třídy.
- Vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem.
- Zvyšování sociální kompetence, rozvíjení sociálních dovedností a spolupráci.
- Posilování komunikačních dovedností, zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku,
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu, pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty.

Opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

- **U žáků s vysokou absencí:** včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky, pomoc s plánem doplnění a osvojení učiva, konzultace učitelů s žákem, případně vytvořit harmonogram další možné podpory.
- **U žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním:** motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí

přípravu i ve škole, přístup k internetu ve škole, práci s klimatem třídy a začleňování těchto žáků do majoritního kolektivu.

- **Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění:** kompenzaci nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC.

Postup při řešení školní neúspěšnosti

Průběžně, nejpozději však po každém čtvrtletí školního roku třídní učitelé vyvolají jednání se zákonnými zástupci, kteří jsou podrobně seznámeni s prospěchem jejich dítěte, a je jim navrženo řešení školní neúspěšnosti. Patří zde žáci, kteří jsou za čtvrtletí hodnoceni nedostatečně, nejsou kvůli vysoké absenci hodnoceni nebo vyučující vyhodnotí jejich vývoj jako rizikový.

Cíle

Cílem je zcela eliminovat školní neúspěšnost a pomoci všem žákům získat úplné střední vzdělání.

Cílová skupina

Strategie je zaměřena na všechny žáky školy, jež jsou školní neúspěšností ohroženi s přihlédnutím k faktorům ovlivňující školní neúspěšnost.

Metody a formy práce se žákem ohroženým školní neúspěšností

Program je zaměřen na dívky a chlapce oborů středního vzdělávání ukončené výučním listem.

- Zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, zadání individuální práce pro domácí přípravu,
- Používání podpůrných pomůcek při samostatné práci - přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu,
- Individuální práce se žákem v rámci konzultací i v rámci vyučovacích hodin,
- Konzultační hodiny, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák požádá, že potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo (viz plán konzultací jednotlivých pedagogických pracovníků),
- V případě dlouhodobých problémů si každý žák může po dohodě domluvit s učitelem formu doučování, která bude pro oba vhodná.

Selžou-li všechna opatření a žák je ve studiu neúspěšný, je třeba zvážit možnost opakování ročníku nebo poskytnout žákovi a jeho zákonným zástupcům informace o možnosti změnit obor vzdělání.

Vyhodnocení preventivní strategie

O programu povede průběžné záznamy ŠPP, s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy a ostatní pedagogické a v případě potřeby i nepedagogické pracovníky.

Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých aktivit, podává přehled o počtech žáků ohrožených školní neúspěšností, schopnosti realizovat jednotlivá opatření podpory apod.

STŘEDNÍ ŠKOLA ODRY

Vyhodnocení výsledků uskutečňovaného procesu změn:

- Zhodnocení výskytu počtu ohrožených žáků
- Zhodnocení posunu v prospěchu ohrožených žáků
- Zhodnocení navržených postupů
- Zmapování školní neúspěšnosti na konci školního roku

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu (zprávy jednotlivých třídních učitelů z pedagogických rad, zápisy ze schůzek se ŠPP). Pro další období bude přihlíženo při plánování na tato zhodnocení.